

HILDEBRANDWANDELING

43/52

HILDEBRANDWANDELING

VERTREK & AANKOMST aan de Kluiskapel
Kluisdreef 1, Affligem

LENGTE 3,2 km

WEGEN 1 km verharde weg
2,2 km onverharde weg

TYPE Niet geschikt voor buggy's en rolstoelen.

HORECA

Kluiskapel
Kluizeputteke
Kluisbos
Golfclub De Kluizen

Volgens de legende was Hildebrand een zeer godsvruchtige monnik die bij een bezoek aan de Kluiskapel in trance geraakte door de zang van een vogeltje. Hij ontwaakte pas 300 jaar later uit zijn verrukking, keerde terug naar de abdij maar werd daar door niemand meer herkend.

Vertrek knooppunt 12 - voorbij ingang Kluizenbos volg blauwe route Natuurpunt - en richting knooppunt 5

Met de Kluiskapel achter ons stappen we rechts de veldweg in doorheen het bos en volgen deze kronkelende weg (volg blauwe rechthoek Natuurpunt of volg 5). Iets verder kom je in het Somergempark en we blijven rechtdoor stappen (volg 5) langs het verharde wegje dat ons eerst langs de rand van een woonwijk voert en even verder rechts langs de ingang van Golfclub De Kluizen. Volg nog steeds 5 en stap rechts het aarden wegje in tot je in de Affligemdreef komt (knooppunt 5), hier stappen we rechts in tot we, opnieuw rechts het pad naar het bos kunnen nemen; volg de blauwe aanduidingen van Natuurpunt die ons door het prachtige bos naar de veldweg leidt die we links nemen om op ons vertrekpunt aan de Kluiskapel te eindigen.

KLUISKAPEL EN KLUIZEPUTTEKE

De Kluiskapel gaat terug tot de 7de of 8ste eeuw. Het huidige gebouw (1758) is slechts het koor van de verdwenen kerk. Het beeld van Onze-Lieve-Vrouw, tronend boven het altaar tussen twee engelen, wordt vereerd tijdens de begankenis van Beloken Pasen. De glasramen, geschonken door de plaatselijke VTB-VAB, beelden twee legendes van de Kluis uit.

Op het glasraam aan de linkerkant zien we de monnik Hildebrand die in diepe trance geraakt is door het gezang van een vogeltje en er pas 300 jaar later uit ontwaakt.

Dichtbij bevindt zich het Kluizeputteken, een bron waaruit de Hekelgemse kindjes worden geboren.

HET KLUISBOS

Het Kluisbos is één van de oudste bossen van Aalst. Samen met het Kravaalbos in Meldert maakte het deel uit van het uitgestrekte Kolenwoud dat eeuwen geleden het landschap in deze streken bepaalde. In 2018 kocht Natuurpunt 21 hectare van het bos; deze vereniging beheert sindsdien dit natuurgebied. Via aangelegde wandelpaden is het bos gedeeltelijk toegankelijk gemaakt, andere delen werden aangeduid als beschermd gebied dat niet toegankelijk is voor het publiek en waar flora en fauna zich volop kunnen uitleven.

BESCHRIJVING VAN HET GEBIED

Aan de rand van het bos, op de plaats genaamd Breedeik, borrelde een levenskrachtige bron die eeuwen later 'Kluizeputteken' werd genoemd. Op het einde van de 7de eeuw, mogelijk in de 8ste eeuw, kwam Sint-Ursmarus, abt van Lobbes bij Thuin, om de streek te kerstenen. De stichting van een 'cella', een bidplaats, kluis of primitief kloostertje in het bos aan het Kluizeputje wordt aan hem toegeschreven. Toen op het einde van de 11de eeuw in 1085 de abdij van Affligem werd gesticht, maakte de abdij van Lobbes nog aanspraak op deze streek.

In de 12de eeuw werd de Kluis door enkele kluisenaars bewoond. De belangrijkste was Radulfus de Zwijger. Hij werd begraven in de Kluiskapel. Een groot gedeelte van het bos werd in de 12e eeuw eigendom van de abdij van Affligem en wordt dan het 'Afflighem bosch' genoemd. Zo staat het ook vermeld op de Ferrariskaart. De monniken stonden in voor het beheer en de abdij hield toezicht.

Om te voldoen in het levensonderhoud van de toenemende bevolking werden grote delen van de bossen geleidelijk gerooid en in cultuur gebracht als akker of weiland. De hopteelt werd een van de voornaamste teelten in de streek en ging het landschapsbeeld sterk bepalen door de metershoge staken die gebruikt werden voor de teelt.

Het bos zelf werd omschreven als een middelhoutbos, een mengeling van hoogstammig hout en kreupelhout. Het hoogstamhout (eik en beuk) werd aan de omliggende gemeenten en de stad Aalst verkocht als brandhout. Het kreupelhout werd gebruikt door de broodbakkers en brouwers of diende voor hopenstokken.

In 1796 verjoegen Franse soldaten de monniken uit hun abdij. Even later volgde de publieke verkoop van de abdijgebouwen en de omliggende landerijen. Het bos werd volledig gerooid en eveneens verkocht.

tekst : Natuurpunt

Kluiskapel

Ingang Kluisbos

DIEREN EN PLANTEN

Populier, Amerikaanse eik en spar werden aangeplant voor de omschakeling naar productiebos. Enkel op een klein gedeelte bleef een oude kern bewaard met bomen als zomereik, beuk, abeel, hazelaar, lijsterbes, esdoorn en es. Dit deel van het Kluisbos met zijn goed ontwikkelde kruidlaag en hakhout behield op die manier zijn uitzonderlijke eigenheid.

In het verleden werden de populieren op minimale afstand van elkaar aangeplant. Recenter werden de afstanden wat groter zodat er meer mogelijkheid geboden werd voor spontane onderbegroeiing van o.a. zwarte els. Bij het rooien van de stukken bos werd eerst de onderbegroeiing verwijderd. Daarna werden de populieren gekapt. Ondanks de regelmatige verstoring van de kruidlaag vinden we toch kleine maagdenpalm, klimop, sporadisch bosanemoon en wilde narcis, eenbes, keverorchis, sleutelbloem, daslook, zwartblauw rapunzel, dalkruid en heelkruid.

Verscheidene bronnetjes ontspringen in het gebied. Het beroemdste is natuurlijk het Kluizeputje aan de Kluiskapel, de bron van de vruchtbaarheid waar alle Hekelgemse boorlingen vandaan kwamen. Die bronnetjes vormen beken die afwateren naar de Somergembeek die dan weer uitmondt in de Dender. Enkele weilanden in het bos en grote gedeelten van het bos zijn daardoor uitgesproken drassig waardoor els hier gemakkelijk groeit.

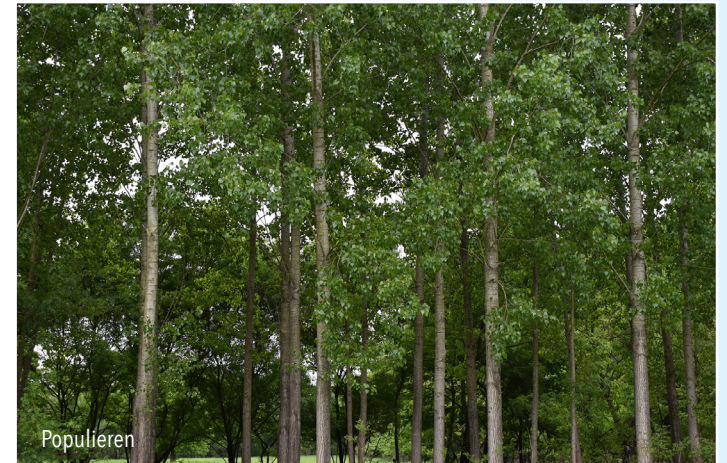
In en rond het bos lopen een vijftientigtal reeën rond. Zij verplaatsen zich van de bossen aan de Steensemeersbeek over de Kluisouter door het Kluisbos tot in Hof Somergem. De dieren voelen zich in hun sas in het bos. Zo loopt er een stevige zesender reebok rond en werd er recent een geit gespot met wel drie prachtige kalfjes. Fazanten, een van de populairste soorten klein wild ter wereld, zijn zowel in het bos als op de kouter rijkelijk aanwezig. In de hoge eikenbomen vinden we nesten van buizerds. Even was er hoop op een haviksnest maar de jongen zijn niet succesvol grootgebracht. Verder zingen de vele kleinere vogels hun lied wat de legende van monnik en het eeuwigheidsvogeltje tot leven brengt.

tekst : Natuurpunt

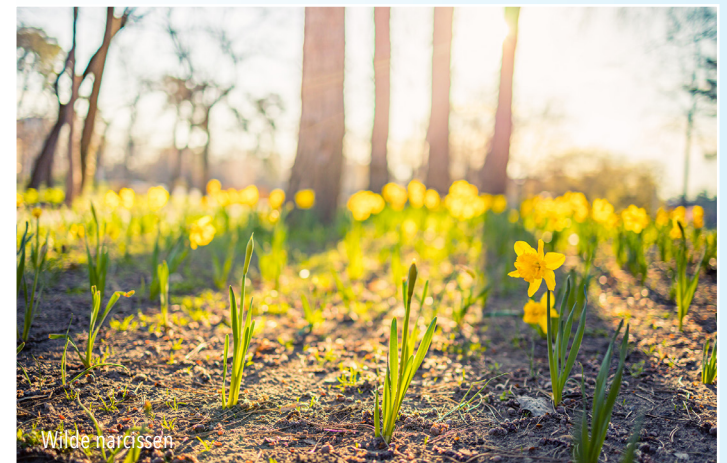
NATUURBEHEER

Via natuurbeheer probeert Natuurpunt de natuurrijkdom te verhogen, te behouden en te herstellen. Reeds eind jaren '70 - begin jaren '80 werd door gemeente Hekelgem een dossier ingediend voor erkenning van de Kluiskapel en de omgeving als beschermd erfgoed. Ook het stadsbestuur van Aalst concludeerde dat het om een uniek natuurgebied ging, het meest intacte en soortrijkste bos van heel Aalst, dat zeker diende beschermd te worden. Op 24 januari 1985 was de bescherming eindelijk officieel een feit. De Vrienden van de Kluis zetten zich in voor het behoud van de Kluiskapel. Natuurpunt wil er voor zorgen dat de natuurlijke rijkdom van het Kluisbos hersteld en beschermd werden. In 2019 worden paden opengesteld voor wandelaars die van deze rijkdom willen genieten.

tekst : Natuurpunt

Populieren

Wilde narcissen

Reeën aan de bosrand

Fazanten